

първото на владѣтелския прѣстолъ се възкачвалъ само единъ членъ на владѣщата династия, а пъкъ по второто всички потомци на наслѣдодателя владѣтель наслѣдватъ владѣтелската властъ. Тѣзи двѣ начала въ приазовската българска държава, както видѣхме, били въ борба, обаче въ балканската българска държава окончателно прѣобладало първото. За утвърждение на този редъ за приемане владѣтелската властъ, нѣма съмнѣние, повлияло и държавното устройство на съседнитѣ държави, особено на Византия. Индивидуалното начало се прилага възъ основа закона за сенийората или майората. По първия законъ на владѣтелския прѣстолъ се възкачва най-стариятъ членъ на владѣщата династия, и братътъ на владѣтеля изключва синоветѣ му отъ наслѣдството; а пъкъ споредъ втория, законътъ за майората, първородениятъ и най-стариятъ потомкъ на наслѣдодателя владѣтель споредъ установения редъ въ държавата наслѣдва и приема владѣтелската властъ. Въ българската държава, съ изключение на първитѣ двѣ най-стари династии, Дуло и Укилъ, за които нѣма точни и положителни данни, владѣтелската властъ по начало се наслѣдва съгласно съ началото за майората. Женскитѣ потомци на царствуещитѣ владѣтели, както и вдовицитѣ имъ били изключени отъ наслѣдството на владѣтелската властъ. Изложенитѣ правила за възкачване на владѣтелския прѣстолъ дѣйствително не били утвърдени съ законъ, обаче затова пъкъ тѣ били осветени отъ народнитѣ обичаи и строго се изпълнявали. Но въпрѣки това волята на царствующия владѣтель винаги имала голѣмо значение, както въ управлението на държавата, така и въ наслѣдването на владѣтелската властъ. Той могълъ да я завѣщае и прѣдаде на когото искалъ отъ своитѣ синове. Освѣнъ това една и съща династия не царувала отъ основанието на българската държава до